

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžo/68/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014200645
Dátum vydania rozhodnutia: 31.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200645.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu: O. H. N., bytom U. XX/XX, XX-XXX F., Poľská republika, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, za účasti: ADVERTON, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 46 550 291 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 5. júna 2015 č. k. 13Scud/17/2014-104, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 5. júna 2015 č. k. 13Scud/17/2014-104 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. 14719-4/2014-BA z 22.01.2014 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“- č.l. 15) žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 45084-1/2013-CA z 18.09.2013 vo veci vzniku sociálneho poistenia (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) a administratívne odvolanie žalobcu a príbratého účastníka odmietla.

2. Žalovaná s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1, § 7 ods. 1 písm. c), § 14 ods. 1 písm. a), § 15 ods. 1 písm. a) ako aj § 19 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. konštatovala, že žalobca bol vedený v registri poistencov žalovanej ako zamestnanec zamestnávateľa s obchodným menom

ADVERTON, s.r.o., IČO: 46 550 291 (ďalej na účely rozsudku len „zamestnávateľ“ alebo „prijatý účastník“) od 01.09.2012. Zamestnávateľ je zapísaný v registri zamestnávateľov vedeného prvostupňovým orgánom od 01.03.2012.

3. Ďalej žalovaná vyzdvihla právny vplyv Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, ako aj Nariadenia z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie na napadnuté rozhodnutie.

Následne poukázala na nové koordinačné nariadenia, t.j. Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej na účely rozsudku len „základné nariadenie“) a vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa vykonáva základné nariadenie (ďalej na účely rozsudku len „vykonávacie nariadenie“), ktoré sa uplatňujú od 01.05.2010.

4. V súvislosti s prejednávanou vecou žalovaná najmä poukázala na čl. 13 základného nariadenia, ktorý ako kolízna norma vymedzuje právny poriadok, ktorému podlieha osoba vykonávajúca činnosti s charakterom práce v dvoch alebo viacerých členských štátoch.

Vo vzťahu k pracovným činnostiam zanedbateľného rozsahu, tieto žalovaná vymedzila ako činnosti, ktoré sa vykonávajú trvalo, avšak z hľadiska času a hospodárnej návratnosti sú nepodstatné.

5. Čo sa týka skutkového stavu, žalovanej bola doručená informácia z poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia (Zakład Ubezpieczeń Społecznych - ďalej na účely rozsudku len „poľská inštitúcia ZUS“), že v posledných rokoch vznikli firmy v iných členských štátoch, ktoré, hoci sprostredkujú pre poľských samostatne zárobkovo činných osôb zamestnanie, tak sa zrejme chcú vyhýbať plateniu odvodov na sociálne zabezpečenie ZUS z podnikania v Poľskej republike.

V uvedenej súvislosti prvostupňový orgán vykonal v priebehu roku 2013 viaceré kontroly u zamestnávateľa (ďalej na účely rozsudku len „kontroly“, resp. všeobecne „kontrola“) so zameraním na splnenie podmienok pre určenie registrovaného sídla alebo miesta podnikania (viď rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Planzer Luxembourg Sarl sp.zn. C-73/06) ako aj na overenie reálneho výkonu činností zamestnancov zamestnávateľa.

6. Z výsledkov hore uvedenej kontroly aj pre žalovanú vyplýva, že sídlo zamestnávateľa, uvedené vo výpise z obchodného registra, nespĺňa základné kritéria registrovaného sídla spoločnosti, a tiež sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti žalobcu ako zamestnanca.

Čo sa týka účinkov formulára „Registračný list fyzickej osoby - prihláška“ žalovaná vyslovila názor, že má len deklaratorné účinky a nemôže deklarovať vznik povinného sociálneho poistenia v rozpore s príslušnými nariadeniami Európskej únie.

7. Na základe uvedených skutočností žalovaná dospela k záveru, že kontrolou zameranou na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky sa nepodarilo preukázať na základe relevantných skutočností, že sa na žalobcu od 01.09.2012 vzťahuje slovenská legislatíva, a preto prvostupňový orgán rovnako aj žalovaná dospeli k záveru, že žalobcovi tam uvedené povinné formy poistenia podľa slovenskej legislatívy od 01.09.2012 nevznikli.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

8. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal na Krajský súd v Žiline žalobu z 18.03.2014.

Najmä sa odvolával na porušenie predpisov hmotného práva, ktoré podstatne ovplyvnilo výsledok vo veci, ako neprimerané použitie čl. 11 ods. 2 základného nariadenia, neuvedenie právneho základu napadnutého rozhodnutia, predpoklad, že práca sa bude vykonávať v sídle spoločnosti, čo je v rozpore s

obsahom zmluvy, vydanie napadnutého rozhodnutia aj keď kontroly preukázali, že zamestnávateľ má dokumenty týkajúce sa pracovníkov, neodôvodnený predpoklad, že žalobca vykonáva prácu marginálneho charakteru a podobne. Žalobca sa odvolával aj na porušenie predpisov konania, ktoré podstatne ovplyvnilo výsledok vo veci, ako spochybňovanie platnosti pracovnej zmluvy, ľubovoľné a nie slobodné hodnotenie dôkazov, nesprávne posúdenie zápisnice z vykonanej kontroly, vydanie napadnutého rozhodnutia na základe nesprávneho posúdenia skutkového a právneho stavu.

9. Na základe uvedeného žalobca žiadal zrušenie prvostupňového aj napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie s tým, že budú zohľadnené koordinačné nariadenia a žalobcom navrhnuté dôkazy.

10. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe (č.l. 71) z 02.09.2014 žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo svojich argumentoch vychádzala z citácie relevantných ustanovení základného nariadenia ako aj vykonávacieho nariadenia.

B)

11. Krajský súd v Prešove ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie a po vykonanom pojednávaní dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, nakoľko napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a preto pri aplikácii § 250j ods. 2 písm. c) a d) zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové rozhodnutie a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie, a to z nižšie uvedených dôvodov. Náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

12. Krajský súd nepovažoval záver o tom, že žalobcovi nevzniklo od 01.09.2012 povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy vyodený z kontroly vykonanej za obdobie od 01.03.2012 do 26.02.2013 od 26.02.2013 do 07.03.2013 za dostatočne preukázaný.

13. Keďže skutočné miesto výkonu práce zamestnancov na území Slovenskej republiky nebolo možné jednoznačne určiť, dospeli správne orgány k záveru, že sídlo spoločnosti zamestnávateľa uvedené vo výpise z obchodného registra nespĺňa základné kritéria registrovaného sídla spoločnosti a že nebolo preukázané, že žalobca reálne vykonával činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky, preto nemôže podliehať slovenským právnym predpisom podľa článku 13 (3) základného nariadenia, s čím sa krajský súd nestotožnil a mal za to, že vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože z obsahu spisu ani z odôvodnení napadnutého a prvostupňového rozhodnutia nevyplýva, akým spôsobom bolo preukázané, že žalobca reálne činnosť zamestnanca na území Slovenskej republiky nevykonával.

14. Podľa názoru krajského súdu sa prvostupňový orgán a žalovaná dôsledne nevysporiadali ani s otázkou miesta podnikania zamestnávateľa žalobcu, pretože neodôvodnili, ktoré ustanovenia, akého právneho predpisu zamestnávateľovi zakazujú ukladať pracovné povinnosti ústnou formou, telefonicky, alebo e-mailom, resp. riadiť pracovnú činnosť externe.

15. S poukazom na čl. 11 a 13 základného nariadenia podľa krajského súdu ďalej jednoznačne vyplýva, že ak ide o súbeh poistení, v ktorých ide o tzv. cezhraničný prvok, je nevyhnutné určiť uplatniteľnú legislatívu, ktorá sa bude vzťahovať na konkrétnu fyzickú osobu zamestnanca v súlade so základným nariadením a vykonávacím nariadením, ktoré koordinujú sociálne zabezpečenie. Záver o tom, že vo vzťahu k zamestnávateľovi nebolo preukázané registrované sídlo alebo miesto podnikania je predčasný, lebo ďalšie skutočnosti súvisiace s otázkou kde bola uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, s miestom kde boli vykonávané hlavné finančné funkcie, vrátane bankovníctva, s miestom nábora zamestnancov a podobne podrobnejšie skúmané neboli. Rovnako nebolo v potrebnom rozsahu vykonané dokazovanie za účelom reálneho výkonu činností žalobcu ako zamestnanca.

16. Krajský súd poukázal na povinnosť žalovanej presne a úplne zistiť skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady na rozhodnutie zakotvenú v ustanoveniach § 195 ods. 1, 2, 3 a § 196 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z.

Doteraz vykonané dokazovanie je však podľa krajského súdu nedostatočné na prijatie objektívneho záveru, že žalobca na území Slovenskej republiky reálne činnosť zamestnanca nevykonával. Takýto záver je predčasný a zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci. Navyiac ak na základe takto neúplne a nepresne zisteného skutkového stavu dospel prvostupňový orgán a žalovaný k vydaniu prvostupňového a napadnutého rozhodnutia, sú rozhodnutia pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, keďže s poukazom na § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. bolo ich povinnosťou uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri hodnotení právnych predpisov na základe ktorých rozhodovala.

17. Krajský súd uložil žalovanej v ďalšom konaní vykonať dokazovanie v takom rozsahu, aby nevznikli žiadne pochybnosti o mieste podnikania zamestnávateľa a rovnako vykonať dokazovanie na objektívne preukázanie, že žalobca činnosť zamestnanca na území Slovenskej republiky reálne vykonával.

III.

Odvolanie žalovanej

18. Vo včas podanom odvolaní (č.l. 109) z 02.07.2015 proti rozsudku krajského súdu žalovaná namietala, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.]. Zároveň sa naďalej pridržiava svojho písomného vyjadrenia vo veci.

19. Následne odvolací súd sumarizuje odvolacie dôvody žalovanej:

- žalovaná sa nestotožňuje s právnym záverom krajského súdu, že vykonané dokazovanie je nedostatočné a zistenie skutkového stavu je nepostačujúce na posúdenie veci, napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a po zhodnotení všetkých relevantných dôkazov
- poukázala na vykonané kontroly v sídle zamestnávateľa žalobcu zamerané na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov zamestnávateľa, na základe ktorých mala žalovaná za to, zamestnávateľ nevykazuje znaky registrovaného sídla a nebol preukázaný reálny výkon činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky, zároveň nie je naplnený účel zamestnania - dosahovanie zisku, čo vzbudzuje dôvodné pochybnosti o efektívnej činnosti,
- žalovaná zdôraznila, že dôkazné bremeno leží nielen na žalovanej, ale aj na žalobcovi, ktorý si túto svoju povinnosť vyplývajúcu mu vykonávacieho nariadenia riadne nespĺnil, pretože nepredložil žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení,
- žalovaná poukázala na list z 10.12.2013, ktorým žalovaná akceptovala návrh poľskej inštitúcie ZUS z 10.10.2013 na uzatvorenie spoločnej dohody, v zmysle ktorej bolo žalobcovi určené poľské zákonodarstvo, ktoré má konečnú platnosť. K uzavretiu dohody došlo až po vydaní prvostupňového rozhodnutia, preto sa nemohlo o túto dohodu opierať,
- žalovaná podotkla, že uplatniteľná legislatíva môže byť podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia určená aj vzájomnou dohodou, ktorá nemusí mať písomnú formu,
- žalovaná rovnako ako prvostupňový orgán pri vydávaní rozhodnutia hodnotili všetky dôkazy samostatne a následne vo vzájomnej súvislosti a postupovali v súlade s nariadeniami Európskej únie.

20. Záverom žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne.

21. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej nevyjadril.

IV.

Prejudiciálne konanie

22. Z dôvodu podania prejudiciálnej otázky týkajúcej sa výkladu dotknutých ustanovení práva Európskej únie Súdnemu dvoru bolo konanie o odvolaní žalovanej vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky uznesením z 28.06.2016 sp. zn. 1Sžso/68/2015 prerušené.

23. Súdny dvor prejudiciálnu otázku akceptoval a svoju odpoveď prostredníctvom rozsudku sp.zn. C-89/16 z 13.07.2017 zaslal konajúcemu senátu Najvyššieho súdu v nasledujúcom znení:
„Článok 13 ods. 3 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, zmeneného a doplneného nariadením (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. 465/2012 z 22. mája 2012, sa má vykladať v tom zmysle, že s cieľom určiť vnútroštátnu právnu úpravu uplatňujúcu sa v zmysle tohto ustanovenia na osobu, akou je žalobca vo veci samej, ktorý je zvyčajne zamestnancom v jednom členskom štáte a samostatne zárobkovo činnou osobou v druhom členskom štáte, je potrebné zohľadniť požiadavky uvedené v článku 14 ods. 5b a článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004, zmeneného a doplneného nariadením č. 465/2012.“

V.

Právne názory odvolacieho súdu

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) v intenciách rozsudku sp.zn. C-89/16 Súdneho dvora, po preskúmaní písomných pripomienok členských štátov zaslaných v prejudiciálnom konaní a v medziach čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a čl. 267 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vyhodnotil listinné dôkazy obsiahnuté v súdnom ako aj v priloženom administratívnom spise, preskúmal rozsudok krajského postupom podľa O.s.p. s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k nižšie odôvodnenému záveru, že odvolanie nie je dôvodné, a preto rozsudok krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

25. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu Najvyšší súd celkom zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia, je skutková otázka, či na základe podkladov získaných žalovanou počas vykonaných kontrol zamestnávania zahraničných pracovníkov na území Slovenskej republiky boli dostatočne preukázané skutočnosti opodstatnene nasvedčujúce záveru, že žalobcovi príslušné poistenia v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. nevznikli.

26. V prejednávacom prípade je však potrebné sa v prvom rade vysporiadať so spornou otázkou, či došlo vo vzťahu k žalobcovi v zmysle čl. 16 vykonávacieho nariadenia k definitívnemu určaniu uplatniteľnej legislatívy, najmä s poukazom na list z 27.08.2013, v ktorom žalovaná neakceptovala predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov Slovenskej republiky poľskou inštitúciou ZUS.

27. Najvyšší súd sa sčasti stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení obsiahnutých v administratívnom spise, a preto sa obmedzí na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku. Nakoľko však dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť aj z iných dôvodov, odôvodnenie doplnil o ďalšie závery a svoje odlišné resp. doplňujúce zistenia (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä vo vzťahu k vyššie položennej otázke.

28. Odvolací súd považuje predovšetkým za potrebné zdôrazniť, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa žalovaná vysporiadala s otázkou určenia uplatniteľnej legislatívy. Z listu žalovanej adresovanej poľskej inštitúcii ZUS vyplýva, že poľská inštitúcia ZUS predbežne určila, že na žalobcu vzťahuje slovenská legislatíva, avšak žalovaná toto určenie neakceptovala. V administratívnom spise sa ďalej nachádza aj list poľskej inštitúcie ZUS adresovaný žalovanej, podľa ktorého sa domnievali, že poľské zákonodarstvo bolo v prípade 1.236 rozhodnutí určené na základe spoločnej dohody, avšak zároveň žiadali o potvrdenie, a tak nie je možné bez ďalšieho ustáliť, či sa stalo určenie definitívnym.

Odvolací súd má tak rovnako ako krajský súd za preukázané, že žalovaná rozhodla na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, a preto krajský súd správne aplikoval zrušovacie dôvody ustanovené v § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p., pričom už táto skutočnosť je dostačujúcim dôvodom na potvrdenie rozhodnutia krajského súdu.

29. Z výroku rozsudku krajského súdu nepochybne vyplýva, že k právnomu záveru o nutnosti negatívne zasiahnuť do rozhodovacej právomoci žalovanej a zrušiť napadnuté rozhodnutie krajský súd dospel na základe aplikácie procesnoprávných ustanovení § 250j ods. 2 písm. c) a d) O.s.p. [t.j. napadnuté rozhodnutie je podľa krajského súdu nepreskúmateľné a súčasne konajúci správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav].

30. Je nepochybné, že ustanovenie § 250j ods. 2 O.s.p. vo všeobecnosti vymedzuje zákonom sankcionované nedostatky činnosti správnych orgánov, ktoré sú imperatívom pre správny súd v súdnom prieskume.

Tento rozsah dôvodov sa rozširuje o zrušovacie dôvody, na ktoré súd musí v zmysle § 250j ods. 3 O.s.p. prihliadnuť z úradnej povinnosti.

31. Správne súdnictvo ako špecifický nástroj kontroly výkonnej moci, je oprávnené vykonávať negatívny výkon exekutívy, t.j. rušiť či moderovať negatívne zásahy výkonnej moci do sféry subjektívnych práv jednotlivca vrátane ich oprávnených záujmov. Každý takýto prejav súdnej moci musí byť založený na argumentoch, ktoré svojou presvedčivosťou budú podporovať ideu panstva práva zakotvenú v čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy. Opačný prístup k plneniu ústavou zverenej pôsobnosti podkopáva dôveru jednotlivcov v riadny výkon súdnej moci. K tomuto účelu zákonodarca zveril správnomu súdnictvu celkom päť navzájom odlišných a autonómnych nástrojov (uvedených zrušovacích dôvodov), ktorými na základe žalobných bodov testuje zákonnosť napadnutého rozhodnutia vrátane jeho postupu.

Je nepochybné, že taký stav nezákonnosti, kedy by nastala kumulácia dvoch či viacerých zrušovacích dôvodov, je viac výnimočnou situáciou, ako pravidelným procesným stavom, lebo už ich podstata a sledovaný účel navzájom vylučujú uvedenú situáciu.

32. Preto pripustiť záver, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov, a súčasne toto odôvodnenie, ktoré už je označené, resp. vyhodnotené krajským súdom ako nepreskúmateľné, t.j. postrádajúce argumenty, ktoré by mali zabezpečiť realizáciu súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, a následne je krajským súdom bez bližšieho objasnenia preskúmané so záverom, že tam dohľadané závery a argumenty nasvedčujú (majú dostatočnú vypovedaciu hodnotu) tomu, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav, je neprípustné.

33. Preto musí Najvyšší súd konštatovať, že krajský súd neposkytol riadnym spôsobom výkon súdnej ochrany (resp. súdnej moci), keď vo výroku v spojení s argumentáciou odôvodnenia uviedol spolu s iným ako jeden z dôvodov zrušenia napadnutého rozhodnutia aplikáciu zrušujúceho ustanovenia § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p.

Avšak táto vada má v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. iba vplyv na posúdenie práva účastníka sa odvolať proti rozsudku krajského súdu, ktoré mu nebolo týmto konaním krajského súdu odňaté, a preto Najvyšší súd uvedený nedostatok rozsudku krajského súdu posúdil ako vadu, ktorá nemala vplyv na jeho zákonnosť.

Podľa čl. 14 ods. 5 písm. b) vykonávacieho nariadenia v pôvodnom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, je predovšetkým osoba, ktorá nepretržite striedavo vykonáva činnosti s výnimkou zanedbateľných činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, a to bez ohľadu na početnosť alebo pravidelnosť tohto striedania.

Podľa čl. 14 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v znení relevantnom na preskúmanú vec na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 základného nariadenia sa osobou, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnanec v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, rozumie osoba, ktorá vykonáva súbežne

alebo striedavo jednu alebo viacero oddelených činností v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch pre ten istý podnik alebo toho istého zamestnávateľa, alebo pre rôzne podniky alebo rôznych zamestnávateľov.

Podľa čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely určenia uplatniteľných právnych predpisov podľa článku 13 základného nariadenia sa zanedbateľné činnosti neberú do úvahy. Článok 16 vykonávacieho nariadenia sa uplatňuje na všetky prípady podľa tohto článku.

Podľa čl. 14 ods. 8 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení na účely uplatňovania článku 13 ods. 1 a 2 základného nariadenia formulácia podstatná časť činnosti, ktorú osoba vykonáva ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte znamená, že sa kvantitatívne podstatná časť všetkých činností zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby vykonáva v tomto členskom štáte, pričom to nemusí byť nevyhnutne väčšia časť týchto činností.

Podľa čl. 16 ods. 1 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení osoba, ktorá vykonáva činnosti v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

Podľa čl. 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

Podľa čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

Podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

Podľa čl. 16 ods. 5 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

Podľa čl. 16 ods. 6 vykonávacieho nariadenia v citovanom znení platí, že ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

34. V súvislosti s uplatňovaním základného a vykonávacieho nariadenia vo vzťahu k žalobcovi si odvolací súd dovoľí poukázať na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci sp.zn. C-89/16 z 13.07.2017, v ktorom Súdny dvor konštatoval (marginálny bod č. 34), že cieľom základného nariadenia, je zabezpečiť koordináciu vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia v členských štátoch, aby sa zaručil účinný výkon práva na voľný pohyb osôb, a aby sa tak prispelo k zlepšeniu životnej úrovne a podmienok zamestnávania osôb pohybujúcich sa v rámci Únie.

35. S poukazom na čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia Súdny dvor uviedol (marginálne body č. 38 a č. 40), že na určenie rozhodnej právnej úpravy podľa článku 13 základného nariadenia sa neberú do úvahy zanedbateľné činnosti, ktorej rozsah mal poľský úrad ZUS zistiť u žalobcu v inej veci, t.j. aj u žalobcu v preskúmvanej veci.

Pritom, hoci sa na základné nariadenie a vykonávacie nariadenie nazerá ako na rovnocenné akty práva Únie, je nutné vykonávacie nariadenie v prípade existencie rozporov vykladať vo svetle základného nariadenia (napríklad rozsudok Súdneho dvora 24. októbra 1996 sp.zn. C-335/95 vo veci Picard).

36. Z vyššie uvedeného pre Najvyšší súd vyplýva, že pre posúdenie spornej veci je nutné vychádzať z aplikácie hore uvedených ustanovení základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia je však nepochybné, že žalovaná sa zamerala na preverovanie skutočného výkonu pracovných činností žalobcu a charakteru registrovaného sídla zamestnávateľa na území Slovenskej republiky.

37. V napadnutom rozhodnutí rovnako aj v prvostupňovom rozhodnutí absentuje argumentácia týkajúca sa určenia uplatniteľných predpisov (či už definitívneho alebo predbežného), ktoré sa na žalobcu vzťahujú, pričom samotné prvostupňové rozhodnutie je založené iba na skutkovom vyhodnotení skutočností zistených kontrolou.

38. Žalovaná v odvolaní namietala, že došlo vo vzťahu k žalobcovi na základe dohody k definitívnemu určeniu uplatniteľnej legislatívy, a to poľskej legislatívy, keď žalovaná 10.12.2013 akceptovala návrh poľskej inštitúcie ZUS z 10.10.2013.

39. Na základe napadnutého rozhodnutia ako ani z obsahu administratívneho spisu však nie je možné ustáliť, ako a či bola uplatniteľná legislatíva určená vo vzťahu k žalobcovi definitívna alebo nie. Napadnuté ani prvostupňové rozhodnutie sa touto otázkou vo vzťahu k žalobcovi vôbec nezaoberali. Žalovaná síce uviedla, že k dohode došlo až po vydaní prvostupňového rozhodnutia, a preto sa prvostupňové rozhodnutie nemohlo o túto dohodu opierať, avšak nie je zrejmé, prečo v napadnutom rozhodnutí žalovanej, ktoré bolo vydané 22.01.2014 nie je o definitívnom určení uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu k žalobcovi zmienka, čo je podľa názoru odvolacieho súdu nutné označiť za jednoznačnú vadu napadnutého rozhodnutia.

40. Vo svetle uvedeného nemožno považovať odvoláciu námietku žalovanej o nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom, keď rozhodnutie z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a nepreskúmateľnosti zrušil. Nemožno prisvedčiť záverom žalovanej, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané po zhodnotení všetkých relevantných dôkazov, nakoľko z neho nie je možné vyvodiť, ako žalovaná základné a vykonávacie nariadenie aplikovala, najmä vo vzťahu k určení uplatniteľnej legislatívy, ani ako už bolo vyššie spomenuté s poukazom na listy poľskej inštitúcie ZUS a žalovanej.

41. S prihliadnutím na jednotlivé ustanovenia zakotvené v hore citovaných odsekoch 1 až 6 článku 16 vykonávacieho nariadenia totiž z čl. 16 ods. 1 a 2 vykonávacieho nariadenia podľa názoru Najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva, že poľská inštitúcia ZUS vzhľadom:

- na možnosť priamo aplikovať právo Únie vo forme nariadenia Spoločenstva a jeho prednosť pred vnútroštátnym poriadkom (najmä čl. 249 ods. 2 Zmluvy o Európskom spoločenstve v spojení najmä s rozsudkom vtedajšieho Európskeho súdneho dvora vo veci Granaria sp.zn. 18/72) a
 - na kritérium bydliska žalobcu v Poľskej republike
- získala právomoc určiť uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na žalobcu vzťahujú.

Podľa čl. 249 ods. 2 Zmluvy o Európskom spoločenstve v znení citovanom v čase prijatia základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia má nariadenie všeobecnú platnosť. Je záväzná vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch.

42. Ak sa v ďalšom konaní preukáže, že bola poľskou inštitúciou ZUS vo vzťahu k žalobcovi definitívne určená uplatniteľná legislatíva je žalovaná pri rozhodovaní o vzniku sociálneho poistenia týmto určením viazaná.

43. Najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že napriek opisu vnútroštátnej i medzinárodnej právnej úpravy sociálneho zabezpečenia v odôvodnení, tak napadnuté rozhodnutie je založené na skutkovej dedukcii, že ide o fiktívneho zamestnávateľa. Samotná skutočnosť, že žalovaná až na výzvu správneho súdu doplnila tak po právnej ako aj skutkovej stránke odôvodnenie napadnutého rozhodnutia (doodôvodnila) nenapráva v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu (m.m. 5Sžf 89/2007 z 02.12.2008)

hore vytknuté nedostatky právneho posúdenia napadnutého rozhodnutia:

„nie je prípustný taký procesný stav, aby argumentácia žalovaného správneho orgánu obsiahnutá v jeho vyjadrení k žalobe nahrádzala súdu odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, lebo takáto argumentácia napomáha prvostupňovému súdu iba bližšie pochopiť základné argumenty žalovaného a nie ich nedostatok napraviť.“

Najvyšší súd už v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napríklad rozhodnutie sp.zn. 5SŽ 37/2006) viackrát zdôraznil, že nedostatok odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu na jednej strane sťažuje obranu účastníka proti rozhodnutiu, s ktorým nesúhlasí, lebo mu je odňatá možnosť poukázať na nesprávnosť záverov konajúceho orgánu štátnej moci, a na strane druhej sa vytvára prekážka pre súdny prieskum napadnutého rozhodnutia, lebo konajúci súd v dôsledku neexistencie alebo nedostatku úsudkov a logických väzieb medzi nimi a deklarovateľnými právnymi závermi nemôže posúdiť ich zákonnosť.“

44. Okrem uvedeného nemôže Najvyšší súd nechať bez povšimnutia aj argumentáciu žalovanej týkajúcu sa formy dohody vyslovenou v odvolaní, že:

„Sociálna poisťovňa si dovoľuje poukázať aj na článok 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia, že ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

Podotýkame, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa článku 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia písomnú formu.“

Takto sformulovaný právny názor nemá oporu v slovenskom právnom poriadku, lebo je v rozpore s právom účastníka na riadne vedený administratívny spis.

Podľa § 189 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení o ústnych podaniach, o dôležitých úkonoch a o dôležitých dôkazoch v konaní príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vyhotovuje zápisnicu.

Podľa § 190 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení účastníci konania a ich zástupcovia majú právo nazeráť do spisov a robiť si z nich výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie okrem údajov o zdravotnom stave účastníka konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

VI.

45. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalovanou uvádza, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavku na obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 209 zák. č. 461/2003 Z.z. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu nevychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré by bolo logicky vyhodnotené, riadne právne posúdené a dostatočne odôvodnené. Odvolací súd nepovažuje právne závery zistené v predchádzajúcich konaniach o tom, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky pre vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti od stanoveného dátumu iba podľa tam uvedených ustanovení slovenskej a úniovej legislatívy za dostatočne preukázané. Odvolací dôvod týkajúci sa nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom preto nemožno považovať za relevantný.

46. Nakoľko počas konania Najvyšší súd mu z dostupných zdrojov dospel k záveru, že sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov potreby výkladu únieho práva, a to hore uvedených aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, preto súdny prieskum prerušil s výsledkom hore opísaným.

47. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalovanej a stanoviska žalobcu ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté vo vyššie uvedených súdnych rozhodnutiach (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 1Sžso 11/2015, resp. 5Sžf 89/2007, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich obsahu a

vyslovených právnych názorov (vid' účinky sledované v § 250ja ods. 4 a contrario odsek 7 O.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty zásadne odchyľil, s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa §156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

48. Pre úplnosť považuje Najvyšší súd za potrebné uviesť, že odvolanie žalovanej neobsahuje žiadne nové skutočnosti, právne významné pre uvedené konanie, s ktorými by sa krajský súd v rámci svojho konania nezaoberal. Odvolacie námietky žalovanej sú obsahovo totožné s argumentmi vo vyjadrení k žalobe, pričom krajský súd sa s nimi dostatočným spôsobom vysporiadal, a preto nie sú spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutia krajského súdu. Najvyšší súd dodáva, že sa nezaoberal ďalšími argumentmi uvedenými v odvolaní žalobcu, nakoľko má za to, že už vyššie uvedené skutočnosti sú dostačujúcim dôvodom na potvrdenie záveru krajského súdu o potrebe zrušiť napadnuté rozhodnutia žalovanej a prvostupňového orgánu.

49. V ďalšom konaní sú povinné správne orgány vykonať ďalšie dokazovanie, aby bolo možné ustáliť, či došlo k určeniu uplatniteľnej legislatívy v zmysle § 16 vykonávacieho nariadenia.

50. Bude preto úlohou žalovanej, aby zosúladiła svoj postup s rozsudkom Súdneho dvora vo veci sp. zn. C-89/16 z 13.07.2017 ako aj so závermi vyslovenými Najvyšším súdom v inom rozsudku (sp. zn. 1Sžo 11/2015 z), ktorého časť cituje:

„45. Pre Najvyšší súd je ďalej nepochybné, že poľský úrad ZUS posudzoval súbeh činností žalobcu ako zamestnanca na Slovensku a SZČO v Poľsku s tým, že aplikujúč čl. 13 ods. 3 základného nariadenia v spojení s čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia, a následne s prihliadnutím l čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia dospel k predbežnému záveru o uplatniteľnosti poľskej legislatívy, t.j. že hoci v preskúmvanej veci sa žalobca podľa Súdneho dvora musí fakticky považovať za osobu, ktorá podlieha právnej úprave členského štátu, kde je zamestnancom (Slovenská republika), tak z právneho hľadiska sa na žalobcu vzťahujú poľské hmotnoprávne predpisy nielen v oblasti sociálneho zabezpečenia ale aj pri procesnom uplatňovaní nárokov vrátane poskytovania súdnej ochrany.

46. Aj Najvyšší súd sa stotožňuje so záverom, že ustanovenia zakotvené v čl. 14 ods. 5b prvej ako aj druhej vety vykonávacieho nariadenia do právnej úpravy vykonávacieho nariadenia explicitne zaviedli pravidlo o neposudzovaní zanedbateľných činností na účely určenia uplatniteľných právnych predpisov naprieč celým čl. 13 základného nariadenia, teda bez ohľadu na to, či ide o SZČO alebo ide o zamestnanca. Z uvedeného dôvodu potom poľský úrad ZUS pristúpil k aplikácii čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia na situáciu žalobcu.

Potom, ak sa žalobca domnieval, že jeho sociálne zabezpečenie spadá pod slovenský právny poriadok, mal sa domáhať nápravy svojho nežiaduceho stavu na konajúcom vnútroštátnom orgáne, t.j. na poľských úradoch.

47. V tejto súvislosti potom Najvyšší súd nemôže vyhodnotiť ako dôvodné žalobné body žalobcu, že práve žalovaná, t.j. ako slovenský orgán sociálneho poistenia, mala povinnosť skúmať, napríklad v zmysle príručky a jej kritérií o 5% hranici pravidelného pracovného času zamestnanca alebo jeho odmeny, či skutočne práca žalobcu spĺňa kritéria práce zanedbateľného (marginálneho) charakteru.

Takisto sa Najvyšší súd musí stotožniť s argumentáciou žalovanej (vyjadrenia k žalobe), že vznik a zánik konkrétneho druhu povinného sociálneho poistenia zamestnanca nie je podmienený podaním prihlášky alebo odhlášky z tohto poistenia. Prihláška na sociálne poistenie nemá sama o sebe konštitutívne účinky, ale len deklaruje právnu skutočnosť, s ktorou právny predpis (v danom prípade nariadenie) spája vznik povinného sociálneho poistenia.

48. Vzhľadom na uvedené právne názory je potom je nutné tiež odmietnuť argumentáciu žalobcu, že žalovaná prakticky neodôvodnila posúdenie práce žalobcu ako zanedbateľného charakteru, keď tento konštatuje presný opak s poukazom na výšku odmeny a na rozsah pracovného času, a iba paušálne poukázala na ustanovenia právnych predpisov. Na tento právny záver odvolacieho súdu nemajú žiadny vplyv ani skutkové výsledky kontroly vykonanej prvostupňovým orgánom či inou pobočkou Sociálnej poisťovne ako aj kontrolné zistenia Národného Inšpektorátu práce, hoci žalobca na ne poukazuje.

Najvyšší súd totiž považuje posúdenie rozsahu práce žalobcu za predbežnú otázku a v zmysle § 198 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. na vykonanie takéhoto posúdenia žalovaná v čase po rozhodnutí vydanom

oprávneným poľským úradom ZUS nebola zo zákona oprávnená (čl. 2 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky) a preto celkom logicky iba prevzala výsledky jeho rozhodovacej činnosti.

49. Je ďalej neprehradiateľnou skutočnosťou, že toto rozhodnutie poľského úradu ZUS o určení uplatniteľných právnych predpisov mohla v stanovenej dvojmesačnej lehote spochybníť žalovaná (napríklad zaujatím odlišného stanoviska alebo odmietnutím rozhodnutia - vid' odsek 3 čl. 16 základného nariadenia alebo odôvodnenie č. 2, 8 a 10 vykonávacieho nariadenia), čo sa však nestalo.

Samotná dvojmesačná lehota na reakciu zo strany dotknutých inštitúcií sociálneho zabezpečenia zabezpečuje jednak čas pre dotknuté inštitúcie potrebný na to, aby preskúmali všetky relevantné okolnosti daného prípadu, a jednak to, aby žalobca ako dotknutá osoba čo najrýchlejšie získal rozhodnutie o tom, ktoré právne predpisy sa na neho uplatňujú, a podľa potreby mohol uplatňovať svoje práva aj súdnou cestou podľa určených právnych predpisov (vid' aj odôvodnenie nižšie uvedené pri bode č. 51).

50. Obdobne v preskúmvanej veci nenastal podľa vyjadrenia žalovanej ani stav neistoty, ktorý by si vyžadoval vzájomné rokovanie na dosiahnutie dohody vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov. Preto zanikla dočasnosť určenia uplatniteľných právnych predpisov a naopak táto bola zamenená definitívnym určením v zmysle čl. 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

Navyše z uvedených ustanovení (čl. 16 ods. 1 až 4 vykonávacieho nariadenia) tiež pre Najvyšší súd vyplýva, že žalobca nie je aktívne legitimovaný do tohto rozhodovacieho procesu zasahovať.

51. Záverečným krokom takto realizovaného rozhodovania príslušných inštitúcií členských štátov (konkrétne v preskúmvanej veci je to poľský úrad ZUS a žalovaná) je bezodkladné oznámenie žalobcovi, ktorého členského štátu právne predpisy boli definitívne určené za uplatniteľné.

Najvyšší súd na tomto mieste ale musí s prihliadnutím jednak na zásadu výlučnosti uplatniteľných právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia a jednak na zásadu lojálnej spolupráce v zmysle článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (vid' najmä rozsudok Súdneho dvora z 10. februára 2000 sp.zn. C-202/97 vo veci FTS alebo marginálny bod č. 30 rozsudku zo dňa 26. januára 2006 sp.zn. C-2/05 vo veci Herbosch Kiere NV) vysloviť svoj právny názor, že definitívne určenie uplatniteľných právnych predpisov už ďalej nemôžu spochybníť inštitúcie sociálneho zabezpečenia, ale ani súdy členského štátu, ktorého právne predpisy sa neuplatňujú v zmysle definitívneho určenia.

52. Je preto celkom právne irelevantný záver žalobcu, že rozhodujúcou skutočnosťou pre existenciu povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia v tomto prípade je iba preukázanie vykonávania práce žalobcu na území Slovenskej republiky.

Ak by si konajúci súd v rozpore s výkladovým pravidlom „reductio ad absurdum“ takýto právny názor osvojil, potom by potvrdil neželanú situáciu (vid' najmä odôvodnenie základného nariadenia č. 15), že hoci by v inom členskom štáte príslušný úrad podľa bydliska pracovníka ustálil svoju rozhodovaciu právomoc a relevanciu svojho právneho poriadku vrátane prvkov súdnej ochrany, tak by priznal relevanciu aj právneho poriadku iného členského štátu, čo je však v rozpore s princípmi riešenia kolíznych právnych situácií.

54. Na základe argumentácie žalovanej, že v zmysle rozhodovacej činnosti poľského úradu ZUS od 01.02.2013 sa jednoznačne určilo, že na žalobcu sa vzťahuje poľské zákonodarstvo v oblasti sociálneho poistenia, spoločne s dôsledkom vo forme výroku, že žalobcovi povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 01.02.2013 podľa slovenskej legislatívy nevzniklo, má oporu v hore citovaných ustanoveniach."

51. Najvyšší súd v preskúmvanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), tak v odvolacom konaní na základe mu dostupných informácií z pripojeného priestupkového spisu Najvyšší súd dospel k záveru, že nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

52. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému žalobcovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania vzniklo. Nakoľko si žalobca trov odvolacieho konania v zákonnej trojdňovej lehote vyplývajúcej z ustanovenia § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísľil, aj keď bolo rozhodnutie verejne vyhlásené, a zo spisu

nevyplývajú preukázateľne vynaložené iné výdavky vrátane zaplatených súdnych poplatkov, nebola mu ich náhrada priznaná.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).